KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Kupiškio rajono savivaldybės tarybai

Kupiškio rajono savivaldybės Merui

I Š V A D A
DĖL KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS SUTEIKTI GARANTIJĄ IKI 300 TŪKST. EUR

2026 m. rugpjūčio 24 d. Nr. K5-4-4
Kupiškis

TURINYS

ĮŽANGA.....1
VERTINIMO APIMTIS IR METODAI 2
VERTINIMO REZULTATAI 3
1. Savivaldybei 2026 metais taikomas garantijų limitas.....3
2. Savivaldybės garantinių įsipareigojimų dydis 2026 m. rugpjūčio 1 d. 4
3. Savivaldybės galimybė suteikti iki 300 tūkst. Eur garantiją.....5
4. Bendrovės finansiniai rodikliai.....7
IŠVADA.....8

ĮŽANGA

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas[1] nustato pareigą Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai parengti ir Savivaldybės tarybai pateikti sprendimus priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės garantijų suteikimo už Savivaldybės valdomų įmonių imamas paskolas.

Vykdydama šią Vietos savivaldos įstatymo nuostatą bei vadovaudamasi Kupiškio rajono savivaldybės administracijos 2026 m. liepos 21 d. raštu Nr. S1-1227(4.11E), Kupiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba išnagrinėjo ir įvertino Kupiškio rajono savivaldybės garantijų suteikimo dėl UAB „Kupiškio vandenys“ imamos ilgalaikės paskolos (kredito linijos) galimybes.

Vadovybės atsakomybė

Savivaldybės administracija ir UAB „Kupiškio vandenys“ vadovybė yra atsakingos už pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą. Rengiant šią išvadą buvo vadovaujamasi nuostata, kad pateikti duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus.

Savivaldybės administracija yra atsakinga už Savivaldybės vardu prisiimtų skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų apskaitą, paskolų naudojimo kontrolę bei atsiskaitymą laiku teisės aktų nustatyta tvarka.

UAB „Kupiškio vandenys“ vadovybė atsako už paskolos (kredito linijos), už kurią Savivaldybė teikia garantiją, panaudojimą nurodytiems tikslams, už atsiskaitymą laiku su prekių ir paslaugų tiekėjais, kredito įstaigomis bei informacijos teikimą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų tikslas, atlikus vertinimą, gauti pakankamą užtikrinimą ir pateikti išvadą Savivaldybės tarybai, kurioje išreiškiama nuomonė dėl Savivaldybės galimybės suteikti garantiją dėl UAB „Kupiškio vandenys“ ilgalaikės paskolos (kredito linijos) ėmimo.

Vertinimas atliktas taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą, jog Savivaldybė, suteikdama garantiją dėl UAB „Kupiškio vandenys“ ilgalaikės paskolos (kredito linijos) ėmimo, nepažeis teisės aktais nustatytų garantijų limitų ir UAB „Kupiškio vandenys“ finansinės galimybės leis grąžinti paskolą.

---

[1] Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 67 str. 1 d. 3 p.

VERTINIMO APIMTIS IR METODAI

Vertinimo tikslas – išanalizuoti Savivaldybės galimybę suteikti 300 tūkst. Eur garantiją UAB „Kupiškio vandenys“ atsiskaitymui su investicinių projektų vystytojais bei darbuotojais; išanalizuoti Bendrovės 2024–2025 metų finansinius rodiklius ir įvertinti finansines galimybes bei galimas rizikas grąžinant paskolą (kredito liniją); įvertinti paskolos ėmimo pagrįstumą.

Vertinimo subjektas – Kupiškio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracija, kodas 188774975, adresas: Vytauto g. 2, Kupiškis.

Vertinimo metu analizuota su garantijos (kredito linijos) suteikimu susijusi teisinė aplinka, vertinimui taikyti profesiniu sprendimu pasirinkti vertinimo kriterijai. Mūsų nuomone, pasirinkta vertinimo apimtis ir metodai buvo pakankami ir leido padaryti išvadą apie garantijos suteikimo teisėtumą.

Vertinimo kriterijai.

Siekiant gauti pakankamą garantijos (kredito linijos) suteikimo teisėtumo užtikrinimą, atlikta teisės aktų, reglamentuojančių garantijų suteikimą, analizė:

- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo[2];
- Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo [3];
- Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo [4];
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo[5] „Dėl Savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“.

Garantijos suteikimo teisėtumui įvertinti iškelti pagrindiniai klausimai:

- ar garantijos (kredito linijos) suteikimas atitinka teisės aktus, reglamentuojančius Savivaldybės garantijų suteikimą;
- ar Savivaldybė, suteikdama 300 tūkst. Eur dydžio garantiją už valdomos įmonės imamą ilgalaikę paskolą, nepažeis teisės aktais nustatytų limitų.

Vertinimo metodai. Siekiant vertinimo tikslams gauti reikalingus įrodymus, atlikta:

- Savivaldybės ataskaitų rengimo skolinių įsipareigojimų srityje vidaus kontrolės tyrimas;
- Savivaldybės suteiktų garantijų pokyčių analizė;
- Suteiktų garantijų ir jų grąžinimo ūkinių operacijų bei likučių tikrinimas;

---

[2] Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais).
[3] Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2004-01-07 Nr.IX-1946 (su vėlesniais pakeitimais).
[4] Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 Nr. XII-1289 (su visais pakeitimais).
[5] Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 (su vėlesniais pakeitimais).

- Savivaldybės įsiskolinimų pokyčių analizė;
- Savivaldybės garantijų limitų skaičiavimas;
- Bendrovės finansinių duomenų ir rodiklių analizė.

Vertinimas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad analizuotose ataskaitose ir pateiktuose dokumentuose nėra reikšmingų iškraipymų ir neatitikimų, o Savivaldybė suteikia garantiją laikydamasi teisės aktų reikalavimų. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl to, kad netikrinome visų (100 proc.) Bendrovės ir Savivaldybės administracijos bei kitų, su suteiktomis garantijomis susijusių įmonių ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Vertinimo įrodymai gauti taikant dokumentų tikrinimo, skaičiavimo ir analitines procedūras.

VERTINIMO REZULTATAI

1. Savivaldybei 2026 metais taikomas garantijų limitas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniu įstatymu, 2026 metais Kupiškio rajono savivaldybės įsipareigojimai pagal garantijas dėl Savivaldybės valdomų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus negali būti didesni nei 7 975,6 tūkst. Eur.

Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatyta, kad Savivaldybės garantijų limitas negali viršyti 20 procentų 2026 metų Savivaldybės biudžeto pajamų.

Kupiškio rajono savivaldybės garantijų limito 2026 metams skaičiavimo pagrindas yra Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme ir Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2026 m. vasario 12 d. sprendimu Nr. TS-24 patvirtintas einamųjų metų pajamų dydis – 39 878 178 Eur (žr. 1 lentelę).

1 lentelė. **Dydis, nuo kurio 2026 metais skaičiuojamas Kupiškio rajono savivaldybės garantijos limitas**

Rodiklis	Suma, Eur
Kupiškio rajono savivaldybės 2026 metų pajamos	39 878 178
Iš viso	39 878 178

Šaltiniai: Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2026-02-12 sprendimas Nr. TS-24 ;
Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyrius

Atsižvelgiant į Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2026 m. vasario 12 d. sprendimu Nr. TS-24 patvirtintą Savivaldybės 2026 metų pajamų dydį bei Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniu įstatymu nustatytą Savivaldybės garantijų limitą – 20 proc., Kupiškio rajono savivaldybės įsipareigojimai pagal garantijas 2026 metais negali viršyti 7 975,6 tūkst. Eur.

2. Savivaldybės garantinių įsipareigojimų dydis 2026 m. rugpjūčio 1 d.

Kupiškio rajono savivaldybės prisiimtų įsipareigojimų pagal garantijas likutis 2026 m. rugpjūčio 1 d. buvo 542,5 tūkst. Eur, arba 1,4 proc. 2026 metų Savivaldybės biudžeto pajamų.

Pagal Savivaldybių skolinimosi taisyklių nuostatas, į Savivaldybės garantijų limitą įskaitomi Savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl Savivaldybės valdomų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis; finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus (komercinius popierius; paprastuosius ir įsakomuosius vekselius; faktoringo (be regreso teisės) sutartis; kreditorinio reikalavimo perleidimo sutartis; prekybos kreditų restruktūrizavimo sutartis, – kai sudarant naują dvišalį susitarimą keičiamos prekių tiekėjo ar paslaugų teikėjo suteikto prekybos kredito pagrindinės sąlygos (sudaromas naujas panaudoto kredito mokėjimų grafikas ir (ar) nustatomos palūkanos); kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, pagal kuriuos Savivaldybės mokėjimai prekių tiekėjui ar paslaugų teikėjui perleidžiami finansų įstaigai ir (ar) finansų įstaiga neturi tiesioginės ar netiesioginės regreso teisės į prekių tiekėją ar paslaugų teikėją, jeigu Savivaldybė nevykdo mokėjimo įsipareigojimų finansų įstaigai).

Kupiškio rajono savivaldybės prisiimtų įsipareigojimų pagal garantijas likutį 2026 m. rugpjūčio 1 d. sudarė trijų valdomų įmonių prisiimti ir neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal keturias paskolų sutartis (žr. 2 lentelę).

2 lentelė. **Valdomų įmonių prisiimtų ir neįvykdytų įsipareigojimų, kurių grąžinimą garantavusi Savivaldybė, likučiai 2026-08-01**

Įmonės pavadinimas	**Kredito sutarties duomenys**	**Paskolos likutis, tūkst. Eur**
UAB „Kupiškio vandenys“	Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2017-08-04 Sutartis dėl paskolos Nr.1S-45	147,5
UAB „Kupiškio vandenys“	Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2025-03-27 Sutartis dėl paskolos Nr.IS-12	-
UAB „Kupiškio komunalininkas“	AB „Artea“ bankas 2024-06-27 Nr.K-24-553444	181,1

UAB „Kupiškio komunalininkas“	AB „Artea“ bankas 2020-12-08 Nr.K-20-162039	31,8
UAB „Kupiškio autobusų parkas“	AB „Artea“ bankas 2022-04-20 Sutartis dėl paskolos Nr. KS-22-496670-29	3,7
UAB „Kupiškio autobusų parkas“	AB „Artea“ bankas 2025-09-03 Sutartis dėl paskolos Nr. K-25-765679	178,4
UAB „Kupiškio autobusų parkas“	AB SEB bankas 2026-07-23 Sutartis dėl paskolos Nr.2026007739	0
Iš viso		542,5

Šaltinis: Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyrius

Atkreipiame dėmesį, kad UAB „Kupiškio vandenys“ turi įsipareigojimų, susijusių su ilgalaikiais įsiskolinimais – 147,5 tūkst. Eur.

3. Savivaldybės galimybė suteikti garantiją iki 300 tūkst. Eur.

Kupiškio rajono savivaldybei suteikus garantiją iki 300 tūkst. Eur už UAB „Kupiškio vandenys“ imamą paskolą (kredito liniją), nebus viršytas Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatytas Savivaldybės garantijų limitas ir nebus pažeisti Savivaldybės garantijų teikimo principai, nustatyti Vietos savivaldos ir Biudžeto sandaros įstatymuose.

Lietuvos Respublikos teisės aktai Savivaldybei leidžia teikti garantijas už valdomų įmonių imamas ilgalaikes paskolas ir įpareigoja Savivaldybę įvertinti, ar, prisiimant įsipareigojimus pagal garantijas, nebus viršytas įstatymu nustatytas Savivaldybės garantijų limitas.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 21 punktas nurodo, kad garantijos teikiamos už ilgalaikes paskolas, laikantis įstatymų nustatytų skolinimosi limitų ir gavus Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą.

Nustatyta, kad UAB „Kupiškio vandenys“ planuoja imti ilgalaikę (iki 4 metų) paskolą (kredito liniją) atsiskaitymui su investicinių projektų vystytojais (3 lentelė).

3 lentelė. **UAB „Kupiškio vandenys“ vykdomi investicijų projektai**

Eil. Nr.	**Numatomas garantijos lėšų panaudojimas**	**Preliminari darbų vertė, eurais**
1.	Vandentiekio trasos tiesimas Dariaus ir Girėno g., Skapiškis	80 000,00
2.	Vandentiekio trasos tiesimas Rokiškio g., Skapiškis	60 000,00
3.	Vandentiekio trasos tiesimas iki senųjų Kupiškio miesto kapinių	69 000,00
4.	Vandentiekio trasos tiesimas Senoji g., Byčiai	35 000,00
5.	Buitinių nuotekų linijos nuo Šepetos iki Kupiškio nuotekų valyklos tiesimas. Bendrovės prisidėjimo prie projekto dalis.	60 000,00

6.	Pagal naujus kibernetinio saugumo reikalavimus Kupiškio, Subačiaus, Noriūnų vandenviečių aptvėrimas nauja tvora. Bendrovės prisidėjimo prie projekto dalis.	40 000,00

Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 30 punktas nurodo savivaldybių savarankiškąją funkciją: šilumos ir geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas. UAB „Kupiškio vandenys“ imamos paskolos tikslas atitinka Savivaldybės savarankiškųjų funkcijų kriterijus.

Kupiškio rajono savivaldybei suteikus garantiją iki 300 tūkst. Eur, įsipareigojimų dydis, 2026 m. rugpjūčio 1 d. duomenimis, būtų 1774,8 tūkst. Eur (įskaičiuota UAB „Kupiškio vandenys“ pasirašytų sutarčių garantijų sumos: 2025-03-27 paskolos sutartis Nr. 1S-12 Savivaldybės suteiktos garantijos suma 800 tūkst. eurų. (Savivaldybės tarybos 2025-01-23 sprendimas Nr. TS-13), UAB „Kupiškio autobusų parkas“ 2026-07-23 kredito sutarties Nr. 2026007739 Savivaldybės suteiktos garantijos suma 132,3 tūkst. eurų (Savivaldybės tarybos 2026-05-28 sprendimas Nr. TS-119)), arba 4,5 proc. 2026 metų Savivaldybės biudžeto. Galimų suteikti garantijų likutis būtų 6 200,8 tūkst. Eur arba 15,5 proc. (žr. 4 lentelę).

4 lentelė. **Savivaldybės garantijų rodiklio santykis su nustatytu limitu 2026 m.**

Rodiklio pavadinimas	**Limitas 2026 metais tūkst. Eur**	**Rodiklis 2026 m. rugpjūčio 1 d.**		**Rodiklis, suteikus iki 300 tūkst. Eur garantiją (2026-08-01 duomenimis)**	
		Tūkst. Eur.	Proc.	Tūkst. Eur	Proc.
Savivaldybės garantijos	7 975,6	542,5	1,4	1 774,8	4,5

Šaltinis: Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyrius

3. Bendrovės finansiniai rodikliai

Vienas iš Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse nustatytų prievolių užtikrinimo būdų yra garantija[6]. Tai vienašalis garanto įsipareigojimas garantijoje nurodyta suma visiškai ar iš dalies atsakyti kitam asmeniui - kreditoriui, jeigu asmuo - skolininkas - prievolės neįvykdys ar ją įvykdys netinkamai, ir atlyginti kreditoriui nuostolius tam tikromis sąlygomis[7]. Garantas už skolininką atsako tik tuo atveju, jeigu skolininkas neįvykdo prievolės. Tokiu atveju garanto civilinė atsakomybė prieš kreditorių pagal garantijos sutartį atsiranda ne nuo šios sutarties sudarymo momento, o nuo skolininko garantija užtikrintos prievolės pažeidimo[8].

[6] Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.70 straipsnio 1 dalis.
[7] Ten pat, 6.90 straipsnio 1 dalis.

Bendrovės 2024 – 2025 metų veiklos finansiniai rodikliai (Eur)

Rodikliai	2024 m.	2025 m.	Pokytis
Grynasis pelnas	**79 381**	**13 040**	**-66 341**
Turtas	**11 912 620**	**11 766 432**	**-146 188**
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai, iš jų:	**836 446**	**768 539**	**-67 907**
po vienerių metų grąžintinos skolos	469 339	432 002	-37 337
per vienerius metus grąžintinos skolos	367 107	336 537	-30 570
Per vienerius metus gautinos sumos	**102 830**	**120 052**	**17 222**
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	**388 645**	**444 685**	**56 040**
Santykinis įsiskolinimo rodiklis	**0,0702**	**0,0653**	**-0,0049**

Šaltinis. Tarnybos atlikta analizė pagal Bendrovės 2024 ir 2025 metų finansinę atskaitomybę.

2025 metais, palyginus su 2024 metais, Bendrovės finansiniai rodikliai kito nevienodai – vienų rodiklių reikšmės gerėjo, o kitų fiksuotas pablogėjimas. Didžiausias neigiamas pokytis nustatytas grynojo pelno srityje – jis sumažėjo 83,58 proc. Toks reikšmingas pelno sumažėjimas yra susijęs su padidėjusiomis veiklos sąnaudomis. Nors pardavimo pajamos augo 3,71 proc., sąnaudos didėjo sparčiau nei pajamos, todėl sumažėjo bendrasis pelnas ir galutinis veiklos rezultatas.

Santykinis įsiskolinimo rodiklis 2025 metais sumažėjo 0,0049 Eur, t. y. 2024 metais Bendrovės vienam turto eurui teko 0,0702 Eur skolų, o 2025 metais – 0,0653 Eur. Nors pokytis nėra didelis, jis rodo teigiamą Bendrovės finansinio stabilumo tendenciją ir efektyvesnį įsipareigojimų valdymą.

IŠVADA

Kupiškio rajono savivaldybės kontrolieriaus nuomone, Kupiškio rajono savivaldybei suteikus garantiją iki 300 tūkst. Eur už UAB „Kupiškio vandenys" imamą ilgalaikę (kredito linijos) paskolą atsiskaitymui su investicinių projektų vystytojais bei darbuotojais, nebus viršytas 2026 metų nustatytas Savivaldybės garantijų limitas ir nebus pažeisti Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatyti Savivaldybės garantijų teikimo principai.

Savivaldybės kontrolierė Vilma Mažeikienė

[8] 2012 m. kovo 15 d. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis Nr. 3K-3-97/2012.
[9] Santykinis įsiskolinimo rodiklis skaičiuojamas palyginant įmonės skolas(įsipareigojimus) su įmonės turtu, jis parodo, kiek vienam turto eurui tenka skolų.